

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

КАФЕДРА СТОМАТОЛОГІЇ ДИТЯЧОГО ВІКУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор з науково-педагогічної роботи
доц. І.І. Соломинко

[Signature]

2023р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології, (2 курс)
ОК28.1

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»
кваліфікації освітньої «Магістр стоматології»
кваліфікації професійної «Лікар-стоматолог»

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
стоматології дитячого віку

Протокол № 6
від "21" травня 2023 р.

Завідувач кафедри

доц. Колесніченко О.В.

«Затверджено»

профільною методичною комісією
зі стоматологічних дисциплін

Протокол № 2
від "16" червня 2023 р.

Голова профільної
методичної комісії

проф. Варес Я.Е.

ЛЬВІВ — 2023

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Колесніченко О.В., завідувач кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького, к.мед.н., доцент;

Солонько Г.М., к.мед.н., доцент кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького;

Гірчак Г.В., к.мед.н., доцент кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького;

Пришко З.Р., к.мед.н., доцент кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького;

Малко Н.В., к.мед.н., доцент кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького;

Єфремова О.В., к.мед.н., доцент кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Неміш О.М., к.мед.н., доцент кафедри терапевтичної стоматології, пародонтології та стоматології ФПДО ЛНМУ імені Данила Галицького.

Бучковська А.Ю., к.мед.н., доцент кафедри терапевтичної стоматології ЛНМУ імені Данила Галицького.

Зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни на 2023-2024 н.р.

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
	Змін та доповнень немає		

Завідувач кафедри стоматології дитячого віку
доцент **Колесніченко О.В.**

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни

«Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології»

відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 221 «Стоматологія»

освітньої програми *магістра стоматології*

Опис навчальної дисципліни (анотація) Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології – це навчальна дисципліна, що надає змогу студентам оволодіти *на фантомах* певними стоматологічними маніпуляціями, що використовуються в клініці при лікуванні карієсу та його ускладнень в тимчасових і постійних зубах на різних етапах їх розвитку. Набуті таким чином спеціальні (фахові) компетенції студенти в подальшому використають у процесі роботи безпосередньо з пацієнтами. На фантомних моделях та видалених тимчасових і постійних зубах студенти знайомляться з основними періодами розвитку, формування та резорбції коренів молочних зубів, періодами формування постійних зубів у дітей, а також оволодівають основними стоматологічними маніпуляціями з препарування та пломбування каріозних дефектів зубів, проводять ендодонтичні втручання в тимчасових і постійних зубах, які знаходяться на різних стадіях розвитку.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
		Лекцій (год.)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології	3 кредити / 90 год.	10	34	46	2 курс (4семестр)	Диф. залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни “Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології” є:

- устаткування стоматологічного кабінету, основні стоматологічні інструменти та правила роботи з ними, забезпечення асептики і антисептики під час стоматологічного прийому; дезінфекція і стерилізація стоматологічного інструментарію та обладнання;
- особливості анатомічної будови тимчасових і постійних зубів на різних етапах їх розвитку;
- класифікація каріозних порожнин; основні етапи препарування каріозної порожнини; особливості препарування каріозних порожнин різних класів у тимчасових і постійних зубах у дітей з урахуванням виду пломбувального матеріалу;
- класифікація сучасних пломбувальних матеріалів, їх властивості, показання до застосування в клініці дитячої терапевтичної стоматології; техніка пломбування каріозних порожнин в тимчасових і постійних зубах у дітей різними пломбувальними матеріалами;
- основні етапи ендодонтичного лікування; ендодонтичні інструменти, їх призначення і правила користування; техніки інструментальної і медикаментозної обробки кореневих каналів в тимчасових і постійних зубах на різних етапах розвитку;
- класифікація пломбувальних матеріалів для корневих пломб; техніка тимчасової і постійної obturaції корневих каналів в тимчасових і постійних зубах на різних етапах розвитку.

Міждисциплінарні зв'язки

“Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології” як дисципліна

- а) ґрунтується на попередньому вивченні студентами анатомії людини; гістології, ембріології та цитології, медичної біології, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, медичної фізики, мікробіології, вірусології та імунології й інтегрується з цими дисциплінами;
- б) закладає основи вивчення студентами таких клінічних дисциплін, як профілактика стоматологічних захворювань, дитяча терапевтична стоматологія, терапевтична стоматологія, ортодонція;
- в) базується на вивченні студентами пропедевтичних дисциплін стоматологічного профілю: пропедевтики терапевтичної стоматології і пропедевтики ортопедичної стоматології та інтегрується з цими дисциплінами;
- г) інтегрується з наступними клінічними дисциплінами: профілактикою стоматологічних захворювань, дитячою терапевтичною стоматологією і терапевтичною стоматологією;
- д) формує уявлення про необхідність профілактики стоматологічних захворювань.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології” є оволодіння *на фантомах* технікою виконання стоматологічних маніпуляцій, що застосовуються при лікуванні карієсу і його ускладнень в тимчасових і постійних зубах на різних етапах їх розвитку у дітей, для можливості їх подальшого застосування під час

клінічного прийому дітей та формування спеціальних (фахових) компетентностей в клініці дитячої терапевтичної стоматології

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Пропедвтика дитячої терапевтичної стоматології” є:

- підготовка студентів до роботи в клінічному стоматологічному кабінеті шляхом вивчення стоматологічного обладнання, сучасних стоматологічних інструментів і матеріалів, правил роботи з ними; дезінфекції та стерилізації стоматологічного інструментарію;
- опанування на фантомах технікою виконання стоматологічних маніпуляцій при лікуванні карієсу та його ускладнень в тимчасових і постійних зубах на різних етапах їх розвитку.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв’язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти). Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:** взаємозв’язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

- інтегральна:

Здатність розв’язувати задачі і проблеми у галузі охорони здоров’я за спеціальністю “Стоматологія” у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 5. Здатність спілкуватися англійською мовою.
- ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 11. Здатність працювати в команді.
- ЗК 12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

ФК8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

Прог. комп	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
<i>Загальні компетентності</i>					
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та показники, що їх характеризують	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв’язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.	Знати особливості професійної діяльності лікаря-стоматолога.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності.
ЗК 3	Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань.	Вміти використовувати фахові знання для вирішення практичних завдань.	Встановлювати зв’язки із суб’єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень.
ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	Знати державну мову, включно професійного спрямування.	Вміти користуватися державною мовою для здійснення професійної діяльності і спілкування.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності

ЗК 5	Здатність спілкуватися англійською мовою.	Володіти англійською мовою на рівні, достатньому для професійного спілкування	Вміти користуватися англійською мовою для здійснення професійної діяльності спілкування	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності англійською мовою	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності
ЗК 6	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	Мати сучасні знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за безперервний розвиток професійних знань та умінь.
ЗК 7	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Мати необхідні знання в галузі інформаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні технології у професійній галузі для пошуку, опрацювання та аналізу нової інформації з різних джерел.	Використовувати інформаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за безперервний розвиток професійних знань та умінь.
ЗК 8	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань	Вміти використовувати фахові знання для адаптації та дій в новій ситуації.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за якість виконання професійних завдань в новій ситуації.
ЗК 9	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Знати методи реалізації знань у виявленні, постановці та вирішенні проблем професійної діяльності	Вміти використовувати фахові знання для виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності..	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.
ЗК 10	Здатність бути критичним та самокритичним	Знати методи реалізації знань у виборі стратегії спілкування з пацієнтами і колегами, вміти аналізувати свої помилки.	Вміти використовувати знання для аналізу своїх помилок та дій, вміти критично та толерантно аналізувати дії колег	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток
ЗК 11	Здатність працювати у команді.	Знати способи колективної взаємодії під час роботи у команді	Вміти використовувати знання для вибору стратегії спілкування під час колективної взаємодії	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за свої комунікативні властивості, рівень спілкування з колегами
ЗК 12	Прагнення до збереження навколишнього середовища	Здатність оцінити стан навколишнього середовища	Вміти аналізувати показники якості навколишнього середовища	Забезпечувати якісне виконання професійних завдань в умовах збереження навколишнього	Нести персональну відповідність за дотримання правил збереження навколишнього середовища при виконанні професійних

ЗК 13	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	середовища Здатність донести свою громадську та соціальну позицію.	завдань Нести відповідальність за свою громадянську позицію та діяльність
ЗК 15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Знати морально-етичні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації, знати історію та культурні цінності і досягнення суспільства, знати основи активного способу життя та підтримувати їх	Вміти використовувати знання та морально-етичні принципи, розуміти історію та закономірності розвитку предметної області, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя	Здатність донести до колег та пацієнтів свої знання та переконання щодо моральних, культурних та наукових цінностей та ведення здорового способу життя	Нести персональну відповідальність за дотримання морально-етичних принципів медичного спеціаліста, за збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.
<i>Спеціальні (фахові компетентності)</i>					
ФК 8	Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції	Знати устаткування стоматологічного кабінету, основний стоматологічний інструментарій, склад, властивості і показання до застосування стоматологічних матеріалів, що використовуються в клініці дитячої терапевтичної стоматології Знати алгоритми виконання на фантомах стоматологічних маніпуляцій препарування і пломбування каріозних порожнин	Вміти користуватися устаткуванням стоматологічного кабінету, основним стоматологічним інструментарієм і стоматологічними матеріалами, що використовуються в клініці дитячої терапевтичної стоматології Вміти виконувати на фантомах стоматологічні маніпуляції по препаруванню і пломбуванню каріозних порожнин різних класів у тимчасових і постійних зубах, техніці ендодонтичних	Взаємодіяти з молодшим медичним персоналом При користуванні устаткуванням стоматологічного кабінету, основним стоматологічним інструментарієм і стоматологічними матеріалами, що використовуються в клініці дитячої терапевтичної стоматології Спілкуватися і	Нести персональну відповідальність за правильність користування устаткуванням стоматологічного кабінету, основним стоматологічним інструментарієм і стоматологічними матеріалами, що використовуються в клініці дитячої терапевтичної стоматології. Нести персональну відповідальність за правильність виконання на фантомах стоматологічних маніпуляцій препарування і пломбування каріозних

		різних класів у тимчасових і постійних зубах, техніки ендодонтичних втручань в тимчасових і постійних зубах на різних етапах їх розвитку.	втручань в тимчасових і постійних зубах на різних етапах їх розвитку.	взаємодіяти з колегами і викладачем під час виконання на фантомах стоматологічних маніпуляцій препарування і пломбування каріозних порожнин різних класів у тимчасових і постійних зубах, техніки ендодонтичних втручань в тимчасових і постійних зубах на різних етапах їх розвитку.	порожнин різних класів у тимчасових і постійних зубах, техніки ендодонтичних втручань в тимчасових і постійних зубах на різних етапах їх розвитку
--	--	---	---	---	---

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (ПРН):

Програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна “Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології”:

ПРН 14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп’ютерних інформаційних технологій.

ПРН 16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПРН 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПРН 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов’язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПРН 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 20. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Результати навчання для дисципліни.

Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої терапевтичної стоматології.

- на фантомах виконання стоматологічних маніпуляцій при лікуванні зубів у дітей;
- препарування каріозних порожнин тимчасових і постійних зубів з урахуванням виду пломбу вального матеріалу;
- пломбування каріозних порожнин тимчасових і постійних зубів різними пломбувальними матеріалами;
- шліфування та полірування пломб з усіх видів пломбувальних матеріалів, що застосовуються в клініці дитячої терапевтичної стоматології;
- накладання лікувальних та ізолювальних прокладок в тимчасових і постійних зубах;
- накладання та видалення тимчасових пломб та герметичних пов’язок при лікуванні карієсу і його ускладнень в тимчасових і постійних зубах;
- інструментальна і медикаментозна обробка кореневих каналів тимчасових і постійних зубів з урахуванням стадії розвитку зуба;
- пломбування кореневих каналів тимчасових і постійних зубів різними матеріалами з урахуванням стадії розвитку зуба;

Демонструвати на фантомах вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, матеріали та використати стоматологічне обладнання в дитячій стоматології при:

- препаруванні каріозних порожнин тимчасових і постійних зубів з урахуванням виду пломбу вального матеріалу;
- пломбуванні каріозних порожнин тимчасових і постійних зубів різними пломбувальними матеріалами;
- накладанні лікувальних та ізолювальних прокладок в тимчасових і постійних зубах;
- накладанні та видаленні тимчасових пломб та герметичних пов’язок при лікуванні карієсу і його ускладнень в

тимчасових і постійних зубах;;

- інструментальній та медикаментозній обробці кореневих каналів тимчасових і постійних зубів на різних етапах їх розвитку;
- пломбуванні (тимчасовому і постійному) кореневих каналів тимчасових і постійних зубів різними матеріалами на різних етапах їх розвитку;
- шліфування і полірування пломб з усіх видів пломбувальних матеріалів.
- особливості застосування принципів асептики та антисептики в у клініці дитячої терапевтичної стоматології при:
- препаруванні каріозних порожнин тимчасових і постійних зубів на різних етапах розвитку;
- пломбуванні каріозних порожнин тимчасових і постійних зубів різними пломбувальними матеріалами;
- накладанні лікувальних та ізолювальних прокладок в тимчасових і постійних зубах;
- накладанні та видаленні тимчасових пломб та герметичних пов'язок при лікуванні карієсу і його ускладнень в тимчасових і постійних зубах;;
- інструментальній та медикаментозній обробці кореневих каналів тимчасових і постійних зубів на різних етапах їх розвитку;
- пломбуванні (тимчасовому і постійному) кореневих каналів тимчасових і постійних зубів різними матеріалами на різних етапах їх розвитку;
- шліфування і полірування пломб з усіх видів пломбувальних матеріалів

У результаті вивчення навчальної дисципліни “Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології” студент повинен знати:

- основні стоматологічні інструменти для терапевтичного прийому, їх призначення;
- мету, види, засоби дезінфекції стоматологічного інструментарію та обладнання;
- мету, види, засоби стерилізації стоматологічного інструментарію та обладнання, контроль якості стерилізації;
- анатомічну будову тимчасових зубів;
- анатомічну будову постійних зубів;
- відмінності тимчасових зубів від постійних;
- класифікацію каріозних порожнин за Блеком;
- принципи препарування каріозних порожнин, їх характеристику, переваги та недоліки;
- основні етапи препарування каріозної порожнини, інструменти що використовуються;
- принципи препарування та формування порожнини I класу в тимчасових та постійних зубах у дітей;
- принципи препарування та формування порожнини II класу в тимчасових та постійних зубах у дітей;
- принципи препарування та формування порожнини III класу в тимчасових і постійних зубах у дітей;
- принципи препарування та формування порожнини IV класу в тимчасових і постійних зубах у дітей;
- принципи препарування та формування порожнини V класу в тимчасових і постійних зубах у дітей;
- класифікацію стоматологічних пломбувальних матеріалів;
- особливості препарування каріозної порожнини в залежності від вибору пломбувального матеріалу (амальгами, композиту, СЦ);
- техніку приготування цинк-фосфатних цементів та накладання ізолювальних прокладок;
- групи, основні вимоги до матеріалів для лікувальних прокладок, техніку накладання лікувальної прокладки;
- характеристику, групи, позитивні властивості та недоліки склоіономерних цементів;
- техніку приготування та пломбування склоіономерним цементом;
- основні складові компоненти, позитивні та негативні властивості срібної амальгами, типи амальгам;
- техніку пломбування амальгамою, необхідні інструменти;
- сучасну класифікацію композиційних пломбувальних матеріалів;
- види, призначення, техніку застосування адгезивних систем різних поколінь;
- позитивні та негативні властивості, показання до застосування композиційних матеріалів хімічного твердіння;
- техніку пломбування каріозної порожнини композиційними матеріалами хімічного твердіння;
- позитивні та негативні властивості, показання до застосування композиційних матеріалів світлового твердіння;
- техніку пломбування каріозної порожнини фотополімерним композиційним матеріалом;
- загальну характеристику, показання до застосування, техніку пломбування компомерами;
- особливості пломбування каріозних порожнин I та V класів у тимчасових та постійних зубах різними пломбувальними матеріалами;
- техніку відновлення контактного пункту при пломбуванні каріозних порожнин II класу, необхідні для цього аксесуари;
- техніку пломбування каріозних порожнин III класу в постійних зубах з відновленням контактного пункту;
- особливості пломбування каріозних порожнин IV класу в постійних зубах, відновлення анатомічної форми (реставрація) зуба;
- техніку остаточної обробки постійної пломби з різних пломбувальних матеріалів, необхідні для цього інструменти та аксесуари;

- топографію та техніку розкриття порожнини зуба в тимчасових зубах;
- топографію та техніку розкриття порожнини зуба в постійних зубах;
- сучасну класифікацію ендодонтичних інструментів, їх призначення, правила користування;
- основні етапи ендодонтичного лікування;
- техніку інструментальної обробки кореневих каналів та інструменти, що використовуються на кожному етапі;
- характеристику, показання до виконання сучасних технік ендодонтичної обробки кореневих каналів;
- стандартну техніку інструментальної обробки кореневих каналів в тимчасових зубах та в постійних зубах із несформованим коренем;
- характеристику пломбувальних матеріалів для тимчасової obturaції кореневих каналів;
- техніку виконання тимчасової obturaції кореневих каналів в тимчасових та постійних зубах на різних етапах їх розвитку;
- сучасну класифікацію матеріалів для кореневих пломб;
- види, показання до застосування, позитивні та негативні властивості силерів та філерів для кореневих каналів;
- характеристику, переваги та недоліки матеріалів, що використовуються для кореневих пломб в тимчасових зубах;
- характеристику, переваги та недоліки матеріалів, що використовуються для кореневих пломб в постійних зубах;
- техніку пломбування кореневих каналів гутаперчею в постійних зубах із несформованим коренем;
- техніку пломбування кореневих каналів гутаперчею (метод латеральної конденсації) в постійних зубах зі сформованим коренем;
- техніку пломбування кореневих каналів пастою або пастою з одним штифтом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни “Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології” студент повинен вміти:

- відрізнити тимчасові та постійні зуби за анатомічними ознаками;
- препарувати каріозні порожнини I класу в тимчасових і постійних зубах на фантомі;
- препарувати каріозні порожнини II класу в тимчасових і постійних зубах на фантомі;
- препарувати каріозні порожнини III класу в тимчасових і постійних зубах на фантомі;
- препарувати каріозні порожнини IV класу в постійних зубах на фантомі;
- препарувати каріозні порожнини V класу в тимчасових і постійних зубах на фантомі;
- приготувати цинк-фосфатний цемент для ізолювальної прокладки;
- приготувати склоіономерний цемент для пломбування;
- приготувати композиційний матеріал хімічного твердіння для пломбування;
- пломбувати каріозні порожнини I класу в тимчасовому та постійному зубі різними пломбувальними матеріалами на фантомі;
- пломбувати каріозні і порожнини II класу з відновленням контактного пункту в тимчасовому та постійному зубі різними пломбувальними матеріалами на фантомі;
- пломбувати каріозні порожнини III класу з відновленням контактного пункту в тимчасовому та постійному зубі різними пломбувальними матеріалами на фантомі;
- пломбувати каріозні порожнини IV класу в постійному зубі різними пломбувальними матеріалами на фантомі;
- пломбувати каріозні порожнини V класу в тимчасовому та постійному зубі різними пломбувальними матеріалами на фантомі;
- володіти технікою розкриття порожнини зуба в тимчасових зубах на фантомі;
- володіти технікою розкриття порожнини зуба в постійних зубах на фантомі;
- володіти технікою інструментальної та медикаментозної обробки кореневих каналів в тимчасових та постійних зубах на різних етапах розвитку кореня зуба на фантомі.
- вміти приготувати цинкооксид-евгенолову пасту для пломбування кореневих каналів;
- володіти технікою пломбування кореневих каналів пастами в тимчасових та постійних зубах на фантомі.
- володіти технікою латеральної конденсації гутаперчі при пломбуванні кореневих каналів в постійних зубах на фантомі.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **3** кредитів ЄКТС **90** годин.

3. Структура навчальної дисципліни

Тема	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	СРС	Індивідуальна робота

Тема 1. Організація роботи та устаткування стоматологічного кабінету.: Основний стоматологічний інструментарій для терапевтичного прийому: види, призначення. Дезінфекція та стерилізація стоматологічного устаткування та інструментарію Основні правила роботи в « чотири руки».		2	5	
Тема 2. Топографічна анатомія тимчасових і постійних зубів на різних етапах розвитку. Моделювання зубів з пластичних та твердих матеріалів. Виготовлення фантомів		2		-
Тема 3. Фізіологія і патологія прорізування зубів. Терміни формування і резорбції коренів тимчасових і постійних зубів	2	2		
Тема 4. Класифікація каріозних порожнин. Основні правила і етапи препарування каріозних порожнин, елементи каріозної порожнини, необхідні для препарування інструменти	2	2	5	
Тема 5. Препарування каріозних порожнин I та У класів в тимчасових та постійних зубах із несформованим коренем. Вибір інструментів.		2	5	-
Тема 6. Препарування каріозних порожнин II, III, IV класу у тимчасових та постійних зубах із несформованим коренем. Вибір інструментів.		2	5	
Тема 7. Класифікація пломбувальних матеріалів, їх властивості та покази до використання.	2	2		
Тема 8. Пломбування каріозних порожнин I та V класів в тимчасових і постійних зубах стоматологічними цементами та амальгамами.		2		
Тема 9. Техніка пломбування каріозних порожнин II класу стоматологічними цементами та амальгамою в тимчасових і постійних зубах. Відновлення контактного пункту.		2	5	
Тема 10. Композиційні пломбувальні матеріали та компомери. Техніка пломбування каріозних порожнин I та V класів у тимчасових та постійних зубах.		2	5	
Тема 11. Техніка пломбування каріозних порожнин III і IV класу у тимчасових та постійних зубах у дітей .Відновлення форми і кольору зуба, контактного пункту.		2	5	
Тема 12. Техніка інструментальної та медикаментозної обробки кореневих каналів у тимчасових і постійних зубах із несформованими коренями	2	2		4
Тема 13 Сучасний ендодонтичний інструментарій: класифікація види, призначення, вибір.	2	2		
Тема 14. Часткове видалення пульпи – особливості виконання, матеріали, інструменти.		2		4
Тема 15. Пломбувальні матеріали для тимчасової та постійної obturaції кореневих каналів. Техніка пломбування кореневих каналів у тимчасових зубах.		2		
Тема 16. Техніка пломбування кореневих каналів у постійних зубах на різних етапах їх розвитку.		2		
Тема 17. Поняття апексогенез і апексифікація. Визначення, техніка проведення		2		3
Контроль оволодіння практичними навичками				
Диференційний залік				
Усього	10	34	46	

4. Тематичний план лекцій з пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології

(Кількість годин – 10)

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Історичні етапи розвитку дитячої стоматології. Анатомо-морфологічні та рентгенологічні особливості зубо-щелепної системи у дітей в різні вікові періоди. Фізіологія прорізування зубів. Ознаки фізіологічного прорізування зубів.	2
2.	Основні принципи препарування твердих тканин зубів у дітей. Умови безболісного препарування каріозних порожнин Особливості препарування каріозних порожнин різних класів в тимчасових і постійних зубах у дітей.	2
3.	Стоматологічні пломбувальні матеріали для тимчасових і постійних зубів, їх основні властивості Класифікація. Основні критерії вибору.. Особливості пломбування каріозних порожнин різними пломбувальними матеріалами	2
4.	Сучасний ендодонтичний інструментарій. Класифікація, покази, техніка використання	2
5.	Принципи інструментальної і медикаментозної обробки кореневих каналів в дитячій терапевтичній стоматології. Пломбування кореневих каналів в молочних і постійних зубах у дітей.	2
Всього годин		10

5. Тематичний план практичних (семінарських) занять

№	Тема	Кількість годин
---	------	-----------------

з.п.		
1.	Організація роботи та устаткування стоматологічного кабінету. Стоматологічний інструментарій для терапевтичного прийому: види, призначення. Дезінфекція та стерилізація стоматологічного устаткування та інструментарію. Основні правила роботи в «чотири руки».	2
2.	Топографічна анатомія тимчасових і постійних зубів на різних етапах розвитку. Моделювання зубів з пластичних та твердих матеріалів. Виготовлення фантомів.	2
3.	Фізіологія і патологія прорізування зубів. Терміни формування і резорбції коренів тимчасових і постійних зубів	2
4.	Класифікація каріозних порожнин. Основні правила і етапи препарування каріозних порожнин, елементи каріозної порожнини, необхідні для препарування інструменти.	2
5.	Препарування каріозних порожнин I та У класів в тимчасових та постійних зубах із несформованим коренем. Вибір інструментів	2
6.	Препарування каріозних порожнин II, III, IV класу у тимчасових та постійних зубах із несформованим коренем. Вибір інструментів	2
7.	Класифікація пломбувальних матеріалів, їх властивості та покази до використання	2
8.	Пломбування каріозних порожнин I та V класів в тимчасових і постійних зубах стоматологічними цементами та амальгамою	2
9.	Техніка пломбування каріозних порожнин II класу стоматологічними цементами та амальгамою в тимчасових і постійних зубах. Відновлення контактної пункту.	2
10.	Композиційні пломбувальні матеріали та компомери. Техніка пломбування каріозних порожнин I та V класів у тимчасових та постійних зубах.	2
11.	Техніка пломбування каріозних порожнин III і IV класу у тимчасових та постійних зубах у дітей. Відновлення форми і кольору зуба, контактної пункту.	2
12.	Техніка інструментальної та медикаментозної обробки кореневих каналів у тимчасових і постійних зубах із несформованими коренями	2
13.	Сучасний ендодонтичний інструментарій: класифікація : види, призначення, вибір.	2
14.	Часткове видалення пульпи – особливості виконання, матеріали, інструменти	2
15.	. Пломбувальні матеріали для тимчасової та постійної obturaції кореневих каналів. Техніки пломбування кореневих каналів у тимчасових зубах	2
16.	Техніка пломбування кореневих каналів у постійних зубах на різних етапах їх розвитку.	2
17.	Поняття «апексогенез» і «апексифікація». Визначення, техніка проведення. Контроль оволодіння практичними навичками. Диференційний залік	2
Всього		34

6. Тематичний план самостійної роботи студентів

№ п/п	Тема	К-ть годин
1	Основні правила роботи в 4 руки	5
2	Сучасні концепції препарування каріозних порожнин (за Блеком, Лукомським, підготовка до профілактичного пломбування).	5
3	Альтернативні методи видалення каріозно уражених тканин (хіміко-механічне препарування каріозних порожнин у дітей, ART- методика)	5
4	Сучасні матричні системи і матрицетримачі.	5
5	Техніка відновлення контактної пункту при пломбуванні зубів. Фінішна обробка пломб із різних пломбувальних матеріалів: вибір інструментів, аксесуарів, техніка виконання.	5
6	Адгезивні системи різних поколінь та їх застосування в стоматології. Види, склад, властивості, техніка застосування.	5
7	Сучасні фотополімеризатори: види, призначення, контроль потужності лампи. Засоби захисту лікаря і пацієнта.	5
8	Засоби для іригації кореневих каналів тимчасових та постійних зубів	4
9	Матеріали для вітальної терапії пульпи, їх властивості	4
10	Сучасні матеріали для постійної obturaції кореневих каналів у постійних зубах –філери та силери. Їх властивості, техніка застосування.	3
Всього		46

7. Індивідуальні завдання (історії хвороб, судово-медичні акти, акти токсикологічних досліджень, курсові та дипломні, магістерські роботи) не передбачені.

8. Методи навчання

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-трансферною системою

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є:

- а) лекції;
- б) практичні заняття;
- в) самостійна робота студентів (СРС);

Тематичні плани лекцій, практичних занять та СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, що входять до складу змістових модулів дисципліни “Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології”.

Теми **лекційного курсу (5 тем)** розкривають найважливіші проблемні питання відповідних розділів дисципліни “Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології”.

Тривалість **практичних занять – 2 академічні години (90 хвилин)**. Практичні заняття проводяться за стрічковим принципом, в навчальних кімнатах (фантомних класах) та клінічних кабінетах кафедри

Методика організації практичних занять з дисципліни “Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології” передбачає:

1. Контроль СРС студента при підготовці до теми поточного практичного заняття шляхом перевірки письмового виконання студентом у **Робочому зошиті** відповідних завдань – **10 хвилин**.
2. Тестовий контроль (*рівня а–2*) вихідного рівня знань і визначення ступеню готовності студентів до заняття - **15 хвилин**.
3. Індивідуальне усне опитування студентів, роз’яснення окремих питань теми поточного заняття, відповіді на запитання студентів – **20 хвилин**.
4. Впродовж **30 хвилин** студенти самостійно на фантомах опрацьовують певні стоматологічні маніпуляції, пов’язані з лікуванням карієсу та його ускладнень в тимчасових та постійних зубах, корені яких знаходяться на різних стадіях розвитку. Викладач контролює роботу студентів, дає пояснення, підкреслює особливості стоматологічних втручань в зубах, корені яких несформовані або розсмоктуються.

5. Контроль кінцевого рівня знань студентів – **15 хвилин**. Проводиться у вигляді вирішення тестових завдань (*рівня а–3*) або індивідуального усного опитування, вирішення ситуаційних задач.

Закінчуючи практичне заняття, викладач підводить його підсумки, дає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на вузлові питання наступної теми і пропонує список рекомендованої літератури для самостійного опрацювання.

Для реалізації вищезазначеної методики організації практичних занять на першому занятті кожному студенту надається докладний **план роботи впродовж періоду вивчення дисципліни**, а також забезпечуються умови для його виконання. Цей план включає:

1. перелік теоретичних знань з дисципліни, що має засвоїти студент;
2. перелік практичних навичок, що повинен виконати кожен студент впродовж вивчення дисципліни;
3. алгоритми виконання основних стоматологічних маніпуляцій на фантомах, моделях або видалених тимчасових і постійних зубах, що знаходяться на різних етапах формування коренів;
4. робочий зошит для самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичних занять, у якому слід **письмово** виконати 5-6 завдань до кожної теми.

Самостійна робота студентів (СРС) передбачає:

- підготовку до практичних занять;
- самостійне опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять, але контролюються та оцінюються викладачем під час проведення підсумкового модульного контролю.

9. Види контролю поточний контроль здійснюється у вигляді усного опитування та тестового письмового контролю

Форма підсумкового контролю відповідно до навчального плану диференційований залік

Критерії оцінювання

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий семестровий контроль .

10. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Виставлені за традиційною шкалою оцінки в кінці семестру конвертуються у бали.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 122 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 72 балів.

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента **на кожному практичному занятті** здійснюється відповідно до конкретних цілей кожної теми. Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

1) Оцінки самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичного заняття. Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у Робочому зошиті, для підготовки до кожної теми. Питома вага

оцінки за конспект з домашнім завданням становить 25% від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде **нижчою на 1 бал**.

2) Оцінки **рівня знань** студентів, який здійснюється шляхом вирішення 10 тестових завдань формату А (**рівень 1-2**) або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка "5" виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка "4" виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80% тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну неповну або неточну відповідь - на третє.

Оцінка "3" виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70% тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді - на два запитання.

Оцінка "2" виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60% тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача

3) Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до **професійних алгоритмів** під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або при письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка "5" виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка "4" виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка "3" виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції, Припускається помилок при виконанні на фантомі стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка "2" виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання диференційований залік.

Семестровий диференційований залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з навчальної дисципліни на підставі поточного контролю та виконаних індивідуальних тестових завдань на останньому занятті.

12.Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є диференційний залік: **Оцінка з дисципліни, яка завершується диференційованим заліком** визначається, як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за виконання індивідуальних тестових завдань на останньому занятті (не менше 50).

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів (120 балів за поточну діяльність + 80 балів за диференційний залік)

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 122 балів(72 балів за поточну діяльність + 50 балів за диференційний залік).

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 120}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються диференційним заліком

4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120
4.95	119
4.91	118
4.87	117
4.83	116
4.79	115
4.75	114
4.7	113
4.66	112
4.62	111
4.58	110
4.54	109
4.5	108

4-бальна шкала	200-бальна шкала
4.45	107
4.41	106
4.37	105
4.33	104
4.29	103
4.25	102
4.2	101
4.16	100
4.12	99
4.08	98
4.04	97
3.99	96
3.95	95

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.91	94
3.87	93
3.83	92
3.79	91
3.74	90
3.7	89
3.66	88
3.62	87
3.58	86
3.54	85
3.49	84
3.45	83
3.41	82

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.37	81
3.33	80
3.29	79
3.25	78
3.2	77
3.16	76
3.12	75
3.08	74
3.04	73
3	72
Менше 3	Недостатньо

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Методичне забезпечення (навчальний контент(конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, задачі або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів, комплексної контрольної роботи, післятестастійного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни)

Методичне забезпечення дисципліни

1. Тексти лекцій із дисципліни

2. **Методичні розробки** практичних занять для викладачів - відповідно до кількості тем.

3. Комплекти тестових завдань (для контролю початкового і кінцевого рівня знань) - відповідно до кількості тем.

4. **Методичні розробки** для організації самостійної роботи студентів при підготовці до практичних занять – відповідно до кількості тем.

2. **Робочий зошит** для студентів .

3. **Алгоритми** виконання стоматологічних маніпуляцій на фантомах.

4. Перелік теоретичних питань (**60 питань**) до диференційованого заліку з дисципліни “Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології”.

5. Перелік практичних навичок (**20 навичок**) до диференційованого заліку з дисципліни “Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології”.

6. **80 тестових завдань** (у 6-ти варіантах) до диференційованого заліку з дисципліни “Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології”.

13. Рекомендована література

Основна (базова) література:

1. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології / Хоменко Л.О. та спів. – К.: Книга-плюс, 2011. - 320с.

2. Хоменко Л.О., Чайковський Ю.Б., Смоляр Н.І., Савичук О.В., Остапко О.І., Біденко Н.В. та ін. Терапевтична стоматологія дитячого віку Том 1. – Київ: Книга плюс, 2014. – 432.

3. Борисенко А.В., Сідельнікова Л.Ф., Антоненко М.Ю., Коленко Ю.Г., Шекера О.О. Практикум з терапевтичної стоматології (фантомний курс). Посібник. — Київ: Книга-плюс. — 2011. — 512 с.

4. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології Навч. посібник / Р.В. Казакова, М.А. Лучинський, М.Н.Воляк та ін. /за ред. Р.В.Казакової. - К.: Медицина, 2006. - 272 с.

Допоміжна література:

1.Andlaw R.J., Rock W.P. A manual of pediatric dentistry. – Churchill Livingstone, 1996. – 250 p.

2..Curzon M.E.J., Roberts J.F., Kennedy D.B. Kennedy’s pediatric operative dentistry. – Wright, 1996. – 198 p.

3.Ingle J.I., Bakland L.K. Endodontics. William&Wilkins, 2002. – 1004 p.

4.Studervant’s art and science of operative dentistry / Ed. T.M.Roberson, H.O.Heymann, E.J.SWift. – Mosby, 2002.- 947 p.

5.Stanley J.N. Wheeler’s dental anatomy, physiology, and occlusion / J.N. Stanley, M.M. Ash. – Saunder Elsevier. – 2010. – 401 p.

6.Fuller J.L. Schulein Concise Dental Anatomy and Morphology / J.L. Fuller, G.E. Denehy, M.T.Schulein. - University of Iowa, Publications Dept, 1999. – 218 p.